

Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші

Завдання 15.3: Відновити деградовані землі та ґрунти з використанням інноваційних технологій.

Індикатор 15.3.1: Встановлення та реалізація добровільного національного завдання щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель за напрямом: "Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах" (вміст органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь (%)) (додатково можуть використовуватися дані з міжнародних джерел та організацій).

1. Інституційна інформація

1.1. Організація (ї)

Міністерство енергетики та захисту довкілля України (Мінекоенерго).

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки).

Державна установа "Інститут охорони ґрунтів України" (за згодою)

Національна академія аграрних наук України (НААН) (за згодою).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Гумус, перегній (лат. Humus - "земля", "ґрунт") – органічна частина ґрунту, яка утворюється в результаті розкладу рослинних і тваринних решток і продуктів життєдіяльності організмів - гуміфікації.

2.2. Поняття

Під терміном "гумус" у ґрунтознавстві розуміють специфічну групу високомолекулярних темнозabarвлених речовин, які утворюються в процесі розкладу органічних решток у ґрунті. Ці сполуки синтезуються із продуктів розкладу та гниття відмерлих рослинних і тваринних тканин. Гумус, або органічна речовина, значною мірою визначає напрями процесів ґрунтоутворення, біологічні, хімічні та фізичні властивості ґрунтового середовища і в кінцевому результаті - родючість ґрунтів.

3. Методологія

ДСТУ 4289:2004 Якість ґрунту. Методи визначення органічної речовини.

3.1. Розрахунок

Середньозважений арифметичний агрохімічний показник (СГУ) вмісту гумусу розраховують за формулою:

$$C_{ГУ} = \frac{(C^1_{Д} \cdot S^1_{Д}) + (C^2_{Д} \cdot S^2_{Д}) + \dots + (C^n_{Д} \cdot S^n_{Д})}{\sum S_{Д}},$$

де $C^1_{Д}$, $C^2_{Д}$, ... $C^n_{Д}$ - середньозважений арифметичний агрохімічний показник однієї ґрунтової відміни чи агровиробничої групи земельних ділянок, мг/кг ґрунту, ммоль/100 г ґрунту, %, інше числове значення;

$S^1_{Д}$, $S^2_{Д}$, ... $S^n_{Д}$ - площі однакових ґрунтових відмін чи агровиробничих груп земельних ділянок, га;

ΣS_d - загальна площа однієї назви ґрунтової відміни чи агровиробничої групи по землекористуванню та/або в межах території сільських, селищних рад, що обстежувалися..

3.2. Деагрегування

В цілому по Україні.

За зонами: Полісся, Лісостеп, Степ.

4. Джерела даних

Моніторинг земель сільськогосподарського призначення.

Моніторинг об'єктів довкілля.

5. Доступність даних

Показники родючості та екологічної безпеки ґрунтів сільськогосподарських угідь за X (2011-2015 рр.) тур обстеження.

Національна доповідь про стан родючості ґрунтів України (VIII тур обстеження, 2001-2005 рр.).

Періодична доповідь про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення України за результатами IX туру (2006-2010 рр.) агрохімічного обстеження земель.

Наукові дослідження з моніторингу та обстеження сільськогосподарських угідь України за результатами X туру (2011-2015 рр.).

6. Календар

6.1. Збір даних

Згідно з Методикою проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення проводиться обстеження сільськогосподарських угідь.

Збір даних здійснюється фахівцями філій державної установи "Інститут охорони ґрунтів України" впродовж року.

6.2. Терміни поширення даних

Оприлюднення даних про показники родючості та екологічної безпеки ґрунтів сільськогосподарських угідь здійснюється в кінці наступного року після завершення чергового п'ятирічного туру агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення на офіційному сайті державної установи "Інститут охорони ґрунтів України".

6.3. Виробництво даних

Державна установа "Інститут охорони ґрунтів України".

6.4 Поширення даних

Мінекономіки.

Державна установа "Інститут охорони ґрунтів України".

7. Посилання

Показники родючості та екологічної безпеки ґрунтів сільськогосподарських угідь за X (2011-2015 рр.) тур обстеження:

<http://www.iogu.gov.ua/pasportizaciya/ahrohimichne-obstezhennya-silskohospodarskyh-uhid/>

Національна доповідь про стан родючості ґрунтів України (VIII тур обстеження, 2001-2005 рр.):

<http://www.iogu.gov.ua/publikaciji/stan-gruntiv>

Періодична доповідь про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення України за результатами IX туру (2006-2010 рр.) агрохімічного обстеження земель:

<http://www.iogu.gov.ua/publikaciji/stan-gruntiv>

Наукові дослідження з моніторингу та обстеження сільськогосподарських угідь України за результатами X туру (2011-2015 рр.):

<http://www.iogu.gov.ua/publikaciji/stan-gruntiv>